

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Tomáše Blažka v právní věci žalobce: **B. V.**, zast. JUDr. Ladislavem Koženým, advokátem se sídlem Sladkovského 13, Kolín, proti žalované: **Etická komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 6. 2018, č. j. 18014/2017-EKO-35, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 A 62/2019- 101,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ladislavu Koženému, advokátovi se sídlem Sladkovského 13, Kolín, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci je řešena obnova řízení o žádosti o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu podle zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účastnících odboje a odporu proti komunismu“).

[2] Žalobce podal dne 6. 1. 2012 u Ministerstva obrany žádost o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle § 6 odst. 1 zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu. Žádost byla ministerstvem zamítnuta a žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal. Žalovaná, jako odvolací orgán, rozhodnutí ministerstva potvrdila rozhodnutím ze dne 6. 6. 2017. Žalobce žádostí ze dne 15. 6. 2017 požádal o obnovu tohoto řízení a zároveň rozhodnutí žalované ve věci osvědčení napadl u správního soudu žalobou ze dne 20. 6. 2017, kdy tato byla Městským soudem v Praze zamítnuta rozsudkem ze dne

24. 5. 2019, č. j. 9 A 115/2017-113. Následná kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí byla odmítnuta rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 As 192/2019-36.

[3] V rámci řízení o povolení obnovy žalobce žádost o obnovu řízení průběžně doplňoval o další podání, která mimo jiné obsahovala i námitky podjatosti vybraných členů žalované ve věci. Tyto námitky byly žalovanou zamítnuty s tím, že tito členové nejsou vyloučeni z projednání a rozhodování ve věci. Zároveň žalobce několikrát podal žádost o přerušení řízení za účelem opatření materiálů potřebných k obnově řízení. Žalobce však materiály nikdy žalované nedoložil a důvody obnovy nedoplnil a pověřil žalovanou, aby tyto zajistila sama. V návaznosti na žalobcovy žádosti o opatření potřebných spisů a dalších materiálů žalovaná žalobce vyzvala, aby jasné a srozumitelně sdělil, jaké podklady má obstarat. Současně jej poučila o podmínkách obnovy řízení dle § 100 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a právu nahlédnutí do spisu.

[4] Dne 17. 4. 2018 žalovaná zamítla žádost o obnovu řízení (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal. Žalovaná nyní napadeným rozhodnutím odvolání zamítla a rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení potvrdila. Žalovaná v napadeném rozhodnutí předeštlá právní úpravu, smysl a účel obnovy řízení, coby mimořádného opravného prostředku. Dle žalované žalobce neuvedl ve svém odvolání, ani v navazujících doplňujících podáních, v čem spatřuje ve smyslu § 82 odst. 2 správního řádu rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Žalobce dle žalované neuvedl, v čem spatřuje relevanci jím uváděných podkladů, jež měla žalovaná pro účely řízení o obnově opatřit.

[5] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou městský soud zamítl nyní napadeným rozsudkem. Městský soud na základě podání žalobce a podkladů řízení, včetně původního řízení o žádosti o vydání osvědčení, neshledal žádné nové skutečnosti, které by obnovu řízení odůvodňovaly. Žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by byly nové a nebyly již v původním řízení, a zároveň žádal obnovu s tím, že důkazy teprve předloží. Dle městského soudu: *„žalobce řízení o obnově učinil prostředkem k získání dalších materiálů, o nichž si sám není jist, zda vypovídají o síle odboje či odporu proti komunismu potřebné pro vydání osvědčení“*. V předmětné věci nemůže institut obnovy nahrazovat původní řízení, jelikož žalobce to, co požadoval po žalované, mohl požadovat a předkládat již v původním řízení. Městský soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť žalovaná správně posoudila, že nebyly naplněny podmínky nových skutečností a důkazů, které by ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu odůvodňovaly obnovu řízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označený rozsudek městského soudu v rozsahu výroků I. a II. kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na základě, kterých požaduje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti doplněné o další podání namítá nezákonnost napadeného rozsudku spočívající *„v nesprávném posouzení právní otázky soudem zejména v tom, že soud*

pokračování

došel k nesprávnému právnímu názoru, že žaloba není důvodná“. Dle stěžovatele je nesprávně posouzeno, že neuvedl a neprokázal skutečnosti, které by odůvodnily nařízení obnovy řízení dle § 100 odst. 1 správního řádu, jelikož z podkladů správního řízení a z návrhu stěžovatele na obnovu řízení vyplývá, že důvod obnovy spočívá v nesprávném rozhodnutí Ministerstva obrany. Žalovaná nesprávně posoudila, že z předložených podání nelze zjistit žádné konkrétní skutečnosti jdoucí nad rámec toho, co již bylo zjišťováno, vypořádáno i přezkoumáno soudem.

[8] Stěžovatel namítá, že existují skutečnosti, rozhodnutí a důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení a které mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci, a provedení těchto důkazů navrhl, a to konkrétně ve svých podáních ze dne 22. 6. 2018, 24. 8. 2019, 4. 5. 2019, 24. 10. 2019 a 27. 11. 2019, žalobou ze dne 20. 6. 2017 a v návrhu na zpracování znaleckého posudku ve věci *„metodiky zloč. komunismu a reálné možnosti v inkriminované době odporu komunismu, jakož i hodnocení reálného dopadu na celospolečenský dopad“*.

[9] Žalovaná již v rozhodnutí ze dne 17. 4. 2018 o zamítnutí návrhu o obnovu řízení nesprávně uvedla, že stěžovatel nebyl schopen uvést, v čem spatřuje podstatu jím uváděných podkladů, které si má žalovaná od příslušných institucí pro účely předmětného řízení opatřit. Ve vztahu k odvolacímu řízení stěžovatel nesouhlasí s tvrzením žalované, jako odvolacího orgánu, že neuvedl, v čem spatřuje ve smyslu § 82 odst. 2 správního řádu rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí. Stěžovatel si stojí za svým stanoviskem, že uvedl ve svém odvolání, v čem spatřuje relevanci jím uváděných podkladů, které si měla žalovaná opatřit.

[10] Žalovaná i městský soud si dle stěžovatele úmyslně nevyžádaly některé z navržených dokumentů, nevycházely z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a nepřihlíděly ke skutečnostem, že stěžovatel podal několik trestních oznámení ve věci zločinu komunismu, tedy se s navrženými důkazy nikdy zcela nevypořádaly. Stěžovatel ve svém podání dále vyzval k doplnění a provedení důkazů v řízení před Nejvyšším správním soudem.

[11] Žalovaná se ve svém vyjádření ztotožnila s rozsudkem městského soudu a odkázala na jeho odůvodnění, jelikož stěžovatel neuvedl v kasační stížnosti žádné nové argumenty. Žalovaná zopakovala, že v souladu se zákonem neshledala splnění podmínek stanovených k povolení obnovy řízení. Navrhla proto zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] K námitce nezákonnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud považuje za důležité nejprve osvětlit podstatu institutu obnovy řízení. Dle § 100 odst. 1 písm. a)

správního řádu je obnova řízení přípustná, *pokud vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.*

[15] V projednávané věci stěžovatel v rámci žádosti o obnovu řízení a navazujících podáních uvedl jako skutečnosti dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu následující:

- Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2016, č.j. 16 C 4/07-461;
- Spis NO založený na osobu stěžovatele Okresním soudem v Kutné Hoře, který již nemá stěžovatel k dispozici;
- Návrh na vypracování znaleckého posudku, zdali aktivity jako podávání petice a veřejné vystoupení v době vymezené zákonem č. 480/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, „*mohly něco změnit a zda si může EK dovolit je bagatelizovat a vydávat za nicotné*“;
- Písemnost Ministerstva vnitra ze dne 12. 10. 1993, pro ředitele kanceláře MV s vyjádřením k žalobě podanou stěžovatelem na náhradu škody z nesprávného úředního postupu;
- Spis k č. j. P 739/93, který měla žalovaná zajistit;
- Seznam osob, jimž byl Ministerstvem obrany přiznán status dle zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu, který měla žalovaná zajistit;
- Omluva Občanského fóra Kutná Hora stěžovateli ze dne 10. 9. 1990;
- Materiál spisu „GP – Praha, č.j. VIII/1 Sg 3048/90“, který měla žalovaná zajistit;
- Spis Krajského soudu v Praze „č.j. spr. 2157/1992, spr. 604/91“, který měla žalovaná zajistit;
- Výslech vyšetřovatele, nyní SKPV – ÚO PČR Kutná Hora, pana Boháče, za účasti stěžovatele;
- Přehled podání stěžovatele ke Krajskému státnímu zastupitelství v Praze za období let 1980-1991;
- Spis u Okresního soudu v Kutné Hoře z roku 1992, který se vztahuje k osobě stěžovatele v souvislosti s jeho podpisem Charty 77, který si měla žalovaná zajistit;
- „*Spis ORKH 704/1-2004*“, spis Krajského státního zastupitelství v Praze, „č.j. KZn 35/97 *ve vztahu k období roku 1982-1985, spis 1 KZT 1067/03*“, které si měla žalovaná zajistit.

[16] Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2021, č. j. 9 As 266/2020-41, odst. [15], je pro aplikaci institutu obnovy řízení třeba splnit následující podmínky: 1) existence pravomocného rozhodnutí ve věci, jímž bylo ukončeno řízení před správním orgánem, 2) žádost účastníka, 3) zákonem stanovené důvody obnovy řízení, 4) zachování lhůt podle § 100 odst. 2 správního řádu a 5) „objevené skutečnosti“, které mohou odůvodňovat jiné řešení rozhodované otázky. Všechny tyto podmínky musí být splněny současně a nesplnění, byť i jediné z nich, vylučuje možnost rozhodnout o obnově řízení.

[17] Výše uvedené důkazy stěžovatele nemohou být považovány za skutečnosti dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, které, byť existovaly v době původního řízení, nemohly být z objektivních důvodů v tomto řízení uplatněny. Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem městského soudu, že stěžovatel mohl důkazy navržené v řízení o obnově navrhnout již v původním řízení o vydání osvědčení. Jak i z podání stěžovatele vyplývá, stěžovatel o jejich

pokračování

existenci po celou dobu původního řízení věděl, avšak konkrétními materiály osobně nedisponoval. Obnovu řízení tak pojal za prostředek k opatření těchto důkazů s vidinou, že se k důkazům „dostane“ v průběhu řízení o obnově. Tato okolnost však nemůže naplnit podmínku „objevené skutečnosti“.

[18] Navrhované skutečnosti dle Nejvyššího správního soudu dále nemohou odůvodnit jiné řešení rozhodované otázky, tedy příznivější výsledek ve věci. V tomto případě by se mělo jednat o skutečnosti, které by prokázaly, že stěžovatel měl nárok na vydání osvědčení dle zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu. Stěžovatel však pouze obecně odkázal na rozsudky různých soudů, přípisy z ministerstev, spisy u krajských zastupitelství a jiných institucí. Tyto nanejvýše identifikoval pouze spisovými značkami či účastníky. V navržených důkazech neuvedl konkrétní poznatky, které by měly z uvedených spisů vyplývat. Žalovaná neměla možnost vyvodit jakákoliv konkrétní tvrzení ve prospěch stěžovatele, a to ani po opakovaném vyzvání. Z podkladů, které měla žalovaná k dispozici, např. z hojně opakovaného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2016, č. j. 16 C 4/07-461 (resp. doložené první strany tohoto rozsudku s petitum), nevyplývá, že by stěžovatel měl být nezákonně hospitalizován z politických důvodů. Z písemnosti Ministerstva vnitra ze dne 12. 10. 1993 dále nevyplývá, že by odebrání řidičského průkazu mělo mít spojitost s politickou aktivitou stěžovatele. Žalovaná, jako prvoinstanční orgán, tedy správně posoudila, že podmínky pro povolení obnovy řízení dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu nebyly splněny a jako odvolací orgán v souladu se zákonem toto rozhodnutí potvrdila. Městský soud nezatížil napadený rozsudek vadou nezákonnosti, když neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí.

[19] Přestože z kasační stížnosti výslovně nevyplývá námitka dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud z obsahu vyvodil, že stěžovatel dále namítá vadu řízení před správním orgánem spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v opomenutí důkazu. Dle Nejvyššího správního soudu neobstojí námitka stěžovatele, že si žalovaná, ani městský soud, úmyslně nevyžádaly navržené materiály a s navrženými důkazy se tak nikdy zcela nevypořádaly. Dle § 52 odst. 1 s. ř. s. soud rozhoduje, které z navržených důkazů provede, musí se však vypořádat v odůvodnění svého rozhodnutí, proč a z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl (nález Ústavního soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94, N 10/3 SbNU 51). Městský soud již při jednání a v rozsudku vysvětlil, proč neshledal návrhy důkazů nezbytné pro provedení dokazování. Nejedná se tak o svévolné jednání soudu, který navržené materiály odmítal opatřit úmyslně. Nejvyšší správní soud tedy neshledal důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívající v opomenutém důkazu.

[20] K námitce vady řízení před správním orgánem žalovaná ve svém prvoinstančním rozhodnutí důkladně vymezila důvody k obnově řízení, které stěžovatel ve své žádosti uvedl, a posuzovala je ve vztahu k § 100 správního řádu. Nejvyšší správní soud souhlasí s tvrzením žalované, že stěžovatel nebyl schopen uvést, v čem spatřuje relevanci podkladů, které si měla od příslušných institucí opatřit. Jak vyplývá ze správního spisu, žalovaná si již v průběhu řízení nebyla vědoma toho, jaké skutečnosti vyplývající z navržených důkazů jsou pro řízení o obnově relevantní, o tomto stěžovatele poučila a stěžovatele vyzvala, aby jasně a srozumitelně toto objasnil. V reakci na tuto výzvu však stěžovatel ve svých podáních zopakoval spisové značky požadovaných spisů, avšak blíže nevysvětlil, jaké skutečnosti relevantní pro obnovu řízení by z nich měly vyplývat.

[21] Vzhledem k tomu, že se v předmětném řízení jednalo o řízení o žádosti o obnovu řízení, stěžovatel měl povinnost dle § 52 správního řádu. Ten, kdo tvrdí, je nucen svoji tvrzenou skutečnost dostatečně věrohodně a bez důvodných pochybností prokázat. Neuvede-li na podporu svých tvrzení příslušné důkazy, opatří si je v řízení z moci úřední sám správní orgán dle § 50 správního řádu. V řízení o žádosti však může absence návrhů důkazů ze strany účastníků způsobit zastavení řízení správním orgánem, resp. neunesení důkazního břemene a prohru ve věci (srov. HRABÁK, Jan. Správní řád: Výkladové poznámky. Praha: Wolters Kluwer, 2018, Cit. dle ASPI, § 52). Žalovaná v dané věci neporušila svoji povinnost opatřit podklady pro vydání rozhodnutí. K této povinnosti se již v minulosti Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 27. 6. 2013, č. j. 1 As 20/2013-64, odst. [36, 37], s tím, že: „*Správní orgán tedy nemá povinnost navržené důkazy provést, pokud je považuje za nadbytečné, na druhou stranu však může v souladu se zásadou vyšetřovací provést rovněž důkazy další ... v daném případě to znamená, že pokud by žalovaný shledal důkazy navrhované stěžovatelem jako relevantní a nezbytné pro zjištění skutkového stavu věci, bylo by na něm, aby si tyto důkazy sám opatřil.*“ Stěžovatel ani po vyzvání žalované však neuvedl takové skutečnosti, které by byly významné pro zjištění skutkového stavu, tedy pro povolení obnovy řízení. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že se nebude navrženými podklady zabývat, jelikož neshledala tvrzení stěžovatele relevantním. Není zde tedy dána vada řízení dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jelikož žalovaná dostatečně zjistila skutkový stav, na základě kterého následně rozhodla.

[22] Stěžovatel ve svém podání před Nejvyšším správním soudem ze dne 31. 7. 2021 navrhl provedení řady dalších důkazů. Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. k názoru, že není třeba provádět další dokazování, jelikož má za to, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn. Navrženými důkazy jsou z velké části důkazy, které byly navrhovány již ve správním a soudním řízení. Tyto byly v souladu se zákonem neprovedeny. Zbylé důkazy shledal Nejvyšší správní soud nadbytečnými a pro účely řízení o kasační stížnosti bezvýznamné.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených důvodů kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by měl procesně úspěšný žalovaný, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů nepřiznává.

[25] Městský soud v Praze stěžovateli usnesením ze dne 1. 2. 2018, č. j. 9 A 115/2017-35, ustanovil zástupcem pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu JUDr. Ladislava Koženého, advokáta se sídlem Sladkovského 13, Kolín. Ze spisu NSS vyplývá, že ustanovenému zástupci náleží odměna za jeden úkon právní služby, a to za podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „advokátní tarif“]. Za tento úkon právní služby mu náleží odměna podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu,

pokračování

ve spojení s § 7 téhož předpisu ve výši 3 100 Kč. Dále ustanovenému zástupci náleží 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna je zvýšena o daň z přidané hodnoty, neboť zástupce stěžovatele doložil, že je jejím plátcem. Celková výše odměny proto činí 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu